

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09.06.2006
Sayı : 293

101341 - 23112 / 55921

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA ANKARA

Ülkemizin tarihi zenginliklerinin, özellikle de binlerce yıl öncesinden kalan “hazine” olarak değerlendirilen paha biçilmez varlıkların yeterince korunamadığı bilinmektedir.

Tüm dünyada “zenginliği anlatmak” amacıyla asırlardır kullanılan Karun gibi zengin kavramının kaynağı ülkemizin geçmişindedir. Karun (Lydia Kralı Kroisos) Hazinesi olarak bilinen Kanatlı Denizati Broşu’nun kaybı, çok büyük bir önem taşımaktadır.

Hazine’nin Uşak’ta korunamaması, tam anlamıyla bir “uluslar arası ayıp” özelliği kazanmıştır.

Konunun yargı süreci bir tarafa, bu ayıbın ayrıntılarının araştırılması ve sonuçlarının kamuoyuna açıklanması bir zorunluluktur.

Hazinenin parça parça soyulduğu, çalınan değerli eserlerin yerine sahtelerinin konulduğu; eserlerin kayıtlarının (zimmetin) kişilerin üzerinde olduğu; fiziki ve insani korumanın yetersiz kaldığı; bunun da ötesinde hırsızın, “evin içinde” olduğu; yeterli koruma sağlanamadığı, en yetkili kişilerin sözleriyle kamuoyuna yansımıştır.

Uşak Müzesi hırsızlığı, arkeolojik değerlerimizin korunamadığının en son örneklerinden yalnızca biridir. Bundan sonra benzeri hırsızlıkların bir daha yaşanmaması için konunun genel yönleri ve tüm boyutlarıyla incelenmesinin gerekmektedir.

Türkiye’nin arkeolojik değerlerinin nasıl korunduğunun ayrıntılarıyla araştırılması; müzelerin tüm sorunlarının irdelenmesi ve bu konuda gerekli yasal düzenlemelerin bir an önce yapılmasının altyapısının oluşturulması amacıyla ve aşağıdaki gerekçelerle, Anayasa’nın 98. ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Arastırması acılmasını istiyoruz.

Saygılarımızla

- 1.- Yakup KEPENEK-Ankara
- 2.-Osman COŞKUNOĞLU-Uşak
- 3.- Mehmet Ziya YERGÖK-Adana
- 4.- Abdurrezzak ERTEN-İzmir
- 5.- Vezir AKDEMİR-İzmir
- 6.- Muharrem KILIÇ-Malatya
- 7.- Orhan ERASLAN-Niğde
- 8.- Hüseyin EKMEKCİOĞLU-Antalya
- 9.- Hakkı ÜLKÜ-İzmir
- 10.- Kemal SAĞ-Adana
- 11.- Mevlüt COŞKUNER-Isparta
- 12.- Ali Cumhur YAKA-Muğla
- 13.- Hasan ÖREN-Manisa
- 14.- Mustafa GAZALCI-Denizli
- 15.- Berhan ŞİMŞEK-İstanbul
- 16.- Erol TINASTEPE-Erzincan
- 17.- Feridun AYVAZOĞLU-Çorum
- 18.- Canan ARITMAN-İzmir
- 19.- Türkan MİÇOOĞULLARI-İzmir
- 20.- Bülent BARATALI-İzmir
- 21.-Mehmet IŞIK-Giresun
- 22.- İsmail ÖZAY-Çanakkale
- 23.- Abdulaziz YAZAR-Hatay
- 24.- Halil ÜNLÜTEPE-Afyonkarahisar
- 25.- Erdal KARADEMİR-İzmir
- 26.- Yılmaz KAYA-İzmir
- 27.- Mehmet Mesut ÖZAKCAN-Aydın
- 28.- Nurettin SÖZEN-Sivas
- 29.- Uğur AKSÖZ-Adana
- 30.- Mehmet Nuri SAYGUN-Tekirdağ
- 31.- Sedat PEKEL-Balıkesir
- 32.- Ayşe Gülsün BİLGEHAN-Ankara
- 33.- Mehmet U. NEŞŞAR-Denizli

GEREKÇE

Ülkemiz Osmanlı'dan bu yana çok önemli tarihi eserlerini koruyamamaktadır. Bu olgu, başta Zeus Tapınağı'nın Berlin'de bulunması olmak üzere, sayısız örnekle kanıtlanabilir.

Son yıllarda kamuoyunun duyarlılığının da artmasıyla, yabancıların elinde bulunan arkeolojik varlıkların ülkemize getirilmesi yönünde önemli gelişmeler olduğu da bilinmektedir.

Yabancıların elinde bulunan ve yurda getirilen değerlerimizin en başarılı örneklerinden biri Karun Hazinesiydi.

Hazine, 1960'lı yıllarda ülkemizden kaçırılmış, 1980'li yıllarda ABD'de Metropolitan Müzesi'nde ortaya çıkmıştır. Hazine, arkeoloji konularında uzman olan gazeteci Özgen Acar'ın çabalarıyla ve o zamanki Kültür Bakanları, özellikle de Fikri Sağlar'ın girişimleriyle on yıllık bir hukuk savaşı ve 40 milyon dolar dolayında bir harcama sonucu kazanılmıştı. Ülkemize 1993'te 363 parça olarak getirildi ve büyük bir iyi niyetle asıl yeri Uşak'a götürüldü.

Ancak bir parçasının yolda kaybolduğundan başlayarak, Hazine ile ilgili çok sayıda haber basında yer aldı ve alıyor.

Araştırmamız, öncelikle Kanatlı Denizati Broşu'nun ve Hazine'nin diğer parçalarının ülkemize yeniden kazandırılması ve sonrasındaki durumunu doğru biçimde saptamalıdır. Kamuoyunun birinci derecede beklentisi budur.

İkinci ancak hiç de ikincil olmayan konu, ülkemizin her biri her bakımdan çok değerli olan arkeolojik hazinelerinin nasıl korunduğu başta olmak üzere, müzelerin işleyişi ve tarihi eserlerin değerlendirilmesiyle ilgili bilgi edinilmesidir. Bu inceleme, ülkemizin müzelerinin durumu; arkeolojik değerlerimizin daha güvenli korunması ve sergileme ve diğer yollardan tanıtımlarının daha etkin ve verimli olması için ne tür yasal ve kurumsal düzenlemeler yapılması gerektiğine de açıklık kazandıracaktır.

Üçüncü ve çok önemli bir nokta daha var. Ülkemizin tarihsel hazinelerini şu ya da bu yolla elde edenler, uluslar arası hukuka uygun yollardan bunların geri istenmesi karşısında, çoğu kez, "Türkiye'nin bu eserleri koruyamadığı"

gerekçesine sığınıyorlar. İstedığımız Meclis Araştırması'nın onaylanmasıyla, yabancılarla bu gerekçeyi vermeyecek yasal önlemlerin alınması da sağlanmış olacaktır.

